

PPC

Písemný test pro program:

Psychologie

– prezenční / kombinované

bakalářské samostatné studium

varianta testu: 05

Filozofická
fakulta

2023

Psychologie

01. Filmová projekce využívá zejména jevu popisovaného jako

- a) slepá skvrna na sítnici.
- b) teorie relativity vnímání.
- c) prostorová paralaxa.
- d) reverzibilní figura.
- e) fí fenomén.

02. K nejprudšímu rozvoji slovní zásoby dochází nejčastěji

- a) na sklonku pozdní dospělosti a stáří.
- b) v prepubertě kolem 13. roku.
- c) ve věku mezi 18. a 24. měsícem života.
- d) do jednoho roku života.
- e) v mladé dospělosti.

03. Co je to *sopor*?

- a) forma bezvědomí, při které postižený reaguje na bolestivý podnět
- b) zpomalení psychomotorického tempa
- c) dlouhodobě pokleslá nálada
- d) mráкотný stav
- e) chorobná spavost

04. Průkopníkem výzkumu paměti byl

- a) John Dewey.
- b) Edward Thorndike.
- c) Kurt Lewin.
- d) John Watson.
- e) Hermann Ebbinghaus.

05. Carl Gustav Jung je zakladatelem

- a) self-psychologie.
- b) analytické psychologie.
- c) tvarové psychologie.
- d) ego-psychologie.
- e) individuální psychologie.

06. Psychologický směr *behaviorismus* se zabývá především výzkumem

- a) emocí.
- b) vnímání.
- c) myšlení.
- d) chování.
- e) jazyka.

07. *Copingovými strategiemi* rozumíme

- a) techniky, které fungují pro všechny lidi stejně.
- b) novodobý přístup v psychoterapii, který pomáhá u řady duševních onemocnění.
- c) soubor strategií a technik, které používá člověk k řešení zátěžových situací a snižování stresu.
- d) způsob chování, díky kterému se člověk vyhýbá zátěžovým situacím.
- e) přirozený proces, kterým se člověk snaží zabránit stresovým situacím.

08. Termín *kognitivní disonance* označuje

- a) nepříjemný pocit vnitřního napětí, když jsou postoj a chování v rozporu.
- b) tendence hodnotit lidi na základě prvního dojmu.
- c) předpoklad, že se lidé budou chovat v souladu se sociálními normami.
- d) změnu postoje na základě argumentů prezentovaných v médiích.
- e) neschopnost rozlišit mezi pozitivními a negativními aspekty věci.

09. Podle *Eriksonovy teorie psychosociálního vývoje* je vývojovým konfliktem v období *mladší dospělosti*

- a) identita vs. zmatení rolí.
- b) intimita vs. osamělost.
- c) snaživost vs. méněcennost.
- d) integrita vs. zoufalství.
- e) generativita vs. stagnace.

10. Pravidlo, že *ontogenetický vývoj* člověka je zkráceným opakováním *fylogenetického vývoje* živočišných druhů, nazýváme

- a) zákonem individualizovaného vývoje.
- b) evolučním zákonem.
- c) zákonem zachování lidského druhu.
- d) zákonem rekapitulace.
- e) biogenetickým zákonem.

11. K tzv. *prvnímu negativismu*, který se projevuje u jedince silným vzdorem vůči rodičovské figuře, dochází zpravidla v

- a) pozdní adolescenci až mladší dospělosti.
- b) období kojence.
- c) období předškolním.
- d) batolecím období.
- e) prepubertě.

12. Jak říkáme úzkosti, která se rozvine při pouhé představě určité události či určitých okolností?

- a) obsedantní úzkost
- b) generalizovaná úzkost
- c) paranoidní úzkost
- d) observační úzkost
- e) anticipační úzkost

13. Kdo je autorem *bio-psycho-sociálního modelu zdraví a nemoci*?

- a) Josef Wolpe
- b) George Libman Engel
- c) Aaron Antonovsky
- d) Albert Bandura
- e) George Kolman

14. Co je typické pro *agorafobii*?

- a) Jde o strach z opuštění domu, vstupu do obchodů, shluku lidí, veřejných prostranství nebo z cestování veřejnou dopravou.
- b) Do mysli se opakovaně vkrádají myšlenky, které jsou spojené s úzkostí, přičemž následně vznikají kompulze, což je opakované ritualizované chování.
- c) Typické jsou časté a vracející se obavy z onemocnění či úrazu u sebe nebo blízkých osob.
- d) Je u ní přítomna všeobecná a trvalá úzkost bez vazby na zvláštní okolnosti.
- e) Jde o strach ze zkoumavých pohledů, ze sociálního kontaktu či z kritiky.

15. Typickou poruchou vnímání u *schizofrenie* jsou

- a) halucinace.
- b) ruminace.
- c) bludy.
- d) regurgitace.
- e) disociace.

16. Co je typické pro *obsedantně kompulzivní poruchu*?

- a) Jde o strach ze zkoumavých pohledů, ze sociálního kontaktu či z kritiky.
- b) Do mysli se opakovaně vkrádají myšlenky, které jsou spojené s úzkostí, přičemž následně vznikají kompulze, což je opakované ritualizované chování.
- c) Typické jsou časté a vracející se obavy z onemocnění či úrazu u sebe nebo blízkých osob.
- d) Je u ní přítomna všeobecná a trvalá úzkost bez vazby na zvláštní okolnosti.
- e) Jde o strach z opuštění domu, vstupu do obchodů, shluku lidí, veřejných prostranství nebo z cestování veřejnou dopravou.

17. Pokud v mysli operujeme se znaky, jedná se o myšlení

- a) konkrétní.
- b) abstraktní.
- c) formální.
- d) intuitivní.
- e) názorné.

18. Rostoucí odezva na významné podněty se nazývá

- a) habituace.
- b) pareidolie.
- c) naučená bezmocnost.
- d) senzitivace.
- e) imprinting.

19. Sledujeme-li delší dobu proud řeky z mostu, zdá se nám, že se most společně s námi pohybuje proti říčnímu proudu. Tento typ zdánlivého pohybu nazýváme

- a) stroboskopický pohyb.
- b) paralaxa pohybu.
- c) autokinetická iluze.
- d) indukovaný pohyb sebe sama.
- e) Muller-Lyerova iluze.

20. Kterou teorii emocí by nejlépe vystihovala následující věta? *Mám radost, protože se směji.*

- a) Teorie transferu excitace
- b) Schachter-Singerova teorie emocí
- c) Cannon-Bardova teorie
- d) James-Langeova teorie
- e) ABC teorie Alberta Ellise

21. Ve které části paměti jsme schopni udržet obrazové charakteristiky vnímaného objektu jen po dobu několika sekund?

- a) procedurální paměť
- b) ikonická paměť
- c) epizodická paměť
- d) implicitní paměť
- e) sémantická paměť

22. Druh psychofyzické zátěže způsobené neslučitelnými motivačními tendencemi se označuje jako

- a) nervozita.
- b) napětí.
- c) frustrace.
- d) konflikt.
- e) úzkost.

23. Obranný mechanismus racionalizace pomocí záporných argumentů se nazývá

- a) noha ve dveřích.
- b) sladký citron.
- c) hořké plody.
- d) kyselá hrozna.
- e) pikantní banán.

24. Podle L. Kohlberga je *postkonvenční morálka*

- a) konformní.
- b) egocentrická.
- c) autonomní.
- d) altruistická.
- e) spontánní.

25. U kterého z uvedených typů charakteru je autorem E. Fromm?

- a) orgonový charakter
- b) anální charakter
- c) oidipovský charakter
- d) neproduktivní charakter
- e) neurotický charakter

26. Podle Eysencka jsou *extraverze a introverze* podmíněné

- a) fyzickou konstitucí.
- b) chromozomem X.
- c) vegetativní nervovou soustavou.
- d) centrální nervovou soustavou.
- e) výchovou.

Sociologie

27. Jevy, které působí v sociálních útvarech disfunkčně a škodlivě, jako je například užívání drog, sexuální násilí, nehodovost či sebevražednost, můžeme souborně pojmenovat jako

- a) sociální patologii.
- b) delikvenci.
- c) sociální deviaci.
- d) anarchii.
- e) kriminalitu.

28. Mezi techniky *získání compliance* NEPATŘÍ technika

- a) noha ve dveřích.
- b) to není vše.
- c) tužka na stole.
- d) nízce letící míč.
- e) otevřené dveře.

29. Sociální skupina, ve které probíhá značná část socializace, jedinci se v ní angažují celou svou osobností, vytvářejí s ostatními členy intimní vazby a člověk se v ní většinou ocitá bez vlastního rozhodnutí, se nazývá

- a) malá.
- b) sekundární.
- c) primární.
- d) referenční.
- e) neformální.

30. Jak můžeme nazvat člověka, jehož chování vůči cizincům a cizímu spočívá v nedůvěře a strachu a pramení z odporu a nepřátelství ke všemu, co existuje mimo jeho vlastní sociální útvar?

- a) rasista
- b) asociál
- c) misantrop
- d) xenofob
- e) psychopat

31. Vyjádření subjektivního ocenění druhé osoby zahrnující dimenzi směru a dimenzi intenzity se nazývá

- a) afiliace.
- b) adaptabilita.
- c) asociace.
- d) adherence.
- e) atraktivita.

32. Který z následujících představitelů bývá řazen mezi tzv. otce zakladatele sociologie a mimo jiné se věnoval problematice dělby práce, náboženského života či sebevražednosti?

- a) Erving Goffman
- b) Auguste Comte
- c) Max Weber
- d) Émile Durkheim
- e) Karl Marx

33. Grafickým vyjádřením *sociometrického testu* je

- a) sociogram.
- b) histogram.
- c) sociotest.
- d) skupinový graf.
- e) sociometr.

34. Vše, co je v dané společnosti nebo kultuře považováno za tak špatné, že se o tom raději ani nemluví, nebo se o tom mluví v náznacích a nepřímo, se nazývá

- a) společenská dohoda.
- b) potlačení.
- c) tabu.
- d) banalizace.
- e) veřejné tajemství.

35. Retikulární formaci nacházíme na úrovni

- a) mezimozku.
- b) mozečku.
- c) koncového mozku.
- d) mozkového kmene.
- e) páteřní míchy.

36. Kortisol je

- a) vylučován z adenohipofýzy.
- b) hlavním produktem Langerhansových ostrůvků.
- c) jedním z produktů dřeně nadledvin.
- d) hormonem kůry nadledvin.
- e) hormonem Graafova folikulu.

37. Jako plazí mozek se obvykle označuje

- a) přední mozek.
- b) mozkový kmen.
- c) hypotalamus.
- d) mozková kůra.
- e) mezimozek.

38. Vyberte zcela správné tvrzení, které platí pro lidské tělo.

- a) Tawarova raménka slouží k rychlému převodu elektrických potenciálů v komorách srdce.
- b) Melanocyty jsou buňky tvořící tmavý pigment melanin, které se nachází v hlubokých vrstvách šráry (dermis).
- c) První částí nefronu je Malpighiho tělísko uložené ve dřeni ledviny.
- d) Sliny jsou určeny především k zvlhčení sousta a usnadnění polykání, přičemž neobsahují trávicí enzymy.
- e) Trávicí šťávy produkované slinivkou břišní mají pH nižší než 7, což přispívá k trávení bílkovin.

39. Vyberte zcela správné tvrzení, které platí pro lidské tělo.

- a) Informace z rovnovážného ústrojí se prostřednictvím sluchově-rovnovážného nervu dostávají do mozku, kde končí v korových oblastech lobus occipitalis.
- b) Informace z Cortiho orgánu se po přepojení v talamu dostávají do korových center lobus parietalis.
- c) Informace z čichového pole na stropě dutiny nosní se dostávají do korových center čichu uložených v lobus frontalis bez přepojení v talamu.
- d) Informace ze sítnice levého oka se díky křížení v chiasma opticum dostávají kompletně do protilehlé (tedy pravé) mozkové polokoule.
- e) Informace z kůže se prostřednictvím dostředivých vláken senzitivních nervů dostávají do předních rohů míšních, kde sedí senzitivní míšní neurony.

40. Vyberte zcela správné tvrzení, které platí pro lidské tělo.

- a) Zdrojem protilátek jsou plazmatické buňky vznikající aktivací B-lymfocytů.
- b) Makrofágy se mění na monocyty a jsou schopné fagocytovat cizorodý materiál.
- c) Monocyty se v tkáních mění na tkáňové makrofágy a jsou nejpočetnější skupinou bílých krvinek.
- d) Zdrojem protilátek jsou plazmatické buňky vznikající aktivací T-lymfocytů.
- e) Neutrofilní granulocyty jsou nejméně početné bílé krvinky nadané schopností fagocytovat.

- 41.** Vyberte zcela správné tvrzení týkající se lidského mozku.
- a) Látka 5-hydroxytryptamin patří mezi významné mediátory lidského mozku, přičemž se uplatňuje zejména v genezi paměti.
  - b) Systém zrcadlových neuronů (mirror neuron system) má zásadní význam u plazů, ptáků a nižších savců, zatímco u vyšších savců a člověka se neuplatňuje.
  - c) Adrenalin a noradrenalin se k mozkovým neuronům dostávají pouze z krve, neboť jsou to hormony produkované dřeně nadledvin, které jsou jejich jediným zdrojem.
  - d) Na určité psychické funkce se vždy podílí více neuromediátorů, přičemž emoce ovlivňuje například dopamin a serotonin.
  - e) Snížená produkce gama-aminomáselné kyseliny v mozku člověka způsobuje mimo jiné únavu, ospalost, snížení zájmu a motivace.
- 42.** Vyberte NESPRÁVNÉ tvrzení týkající se žláz s vnitřní sekrecí lidského těla:
- a) Estrogeny v ženském těle produkují ovaria a glandulae suprarenales, estrogeny v mužském těle vznikají v glandulae suprarenales.
  - b) Kůra glandulae suprarenales je u mužů i žen zdrojem aldosteronu, kortizolu, androgenů a estrogenů, ze dřeně jmenované žlázy je uvolňován adrenalin a noradrenalin.
  - c) Mezi hormony produkované adenohipofýzou lidského těla patří TSH, FSH, LH, STH, ACTH, PRL.
  - d) Estrogeny jsou hlavní ženské pohlavní hormony, které v ženském těle produkují ovaria + glandulae suprarenales a které se v mužském těle nevyskytují.
  - e) Zdrojem pohlavních hormonů u mužů jsou testes a vnitřní vrstva kůry nadledvin, zdrojem pohlavních hormonů u žen jsou ovaria a vnitřní vrstva kůry nadledvin.

Filozofie

- 43.** Jakým nevhodnějším termínem se označují úvahy o tom, co a jak vše existuje?
- a) logika
  - b) metafyzika
  - c) ontologie
  - d) gnoseologie
  - e) noetika
- 44.** V centru jakého z následujících filosofických směrů je člověk a jeho svoboda rozhodování?
- a) fenomenologie
  - b) darwinismus
  - c) existencialismus
  - d) scholastika
  - e) analytická filosofie
- 45.** U kterého z uvedených děl se připisuje autorství Platónovi?
- a) O přírodě
  - b) O duši
  - c) Etika Níkomachova
  - d) O filosofii
  - e) Obrana Sókratova
- 46.** Kterému z následujících filosofů se připisuje autorství díla *Utopie*?
- a) Jean Jacques Rousseau
  - b) Thomas More
  - c) John Locke
  - d) Platón
  - e) Tommaso Campanella

47. Učenec Sun C' je autorem díla

- a) Šógun.
- b) I-t'ing.
- c) Umění války.
- d) Tao te t'ing.
- e) Vladař.

48. *Višnuismus* je odnoží

- a) konfucianismu.
- b) hinduismu.
- c) islámu.
- d) šintoismu.
- e) buddhismu.

49. Svátek *ramadán* slaví věřící

- a) buddhisté.
- b) hinduisté.
- c) muslimové.
- d) konfucianisté.
- e) židé.

50. Kdo je autorem citátu *Cogito ergo sum*?

- a) Thomas Hobbes
- b) René Descartes
- c) Voltaire
- d) Friedrich Nietzsche
- e) John Locke